

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Bakanlık Müşavirliği

Basın ve Enformasyon Bürosundan Bildirilmiştir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI MUSTAFA ÜSTÜNDAĞ MESLEKİ VE TEKNİK YAYGIN EĞİTİMİN GELİŞTİRİLECEĞİNİ BELİRTTİ

Millî Eğitim Bakanı Mustafa Üstündağ, (Mesleki ve Teknik Yaygın Eğitim Kanunu Tasarısı) hazırlık çalışmalarına katılan ilgili Bakanlık ve kuruluş temsilcilerine bugün yaptığı konuşmada, Mesleki ve Teknik Öğretimin her kademe ve alanda örgütleneceğini ve geliştirileceğini söylemiştir.

Bakan Üstündağ devamla; Halk Eğitiminin yalnız okuma-yazma bilenler için değil, her kademe de öğretim görmüş olanlar için de büyük önem taşıdığını belirtmiştir. Bakan çağımızın süratle geliştiğini, bu dönemde yenilikleri izleyebilmek için üniversite mezunlarının daha ileri eğitim almaya devam etmeleri gerektiğini bunun ise sistemli bir yaygın eğitimle kazanılabileceğini ifade etmiştir.

Bakan: "Uzmanlardan yararlanmayı bildiğimiz müddetçe başarılı olabiliriz. Yönetici olarak yetkili olabiliriz ama, birçok konularda yetersiz kalabiliriz. Yetkimiz ile yetersizliğimiz arasındaki farkı uzmanlarla kapatmamız gerekir. Bu itibarla ve Çalışma Bakanlığı Kurulumuzun siz değerli uzmanları, yönetici mevkiindeki bizlerin daha sıhhatli kararlar almamıza yardımcı olacaktır." demiş ve temsilci kuruluşlara çalışmalarına katılmalarından ötürü teşekkürlerini bildirmiştir.

Bilindiği gibi Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda Mesleki ve Teknik Yaygın Eğitimin kapsam, amaç ve görevleri ile kuruluş ve koordinasyonunun sağlanacağı; bunun için bir kanun tasarısının hazırlanacağı; hazırlık çalışmalarının da Millî Eğitim Bakanlığının sorumluluğunda ilgili bakanlık ve kuruluşlarca yapılacağı öngörülmektedir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Bakanlık Müşavirliği

Basın ve Enformasyon Bürosundan Bildirilmiştir.

ESKİŞEHİR EĞİTİM ENSTİTÜSÜ TARIM BÖLÜMÜ, İLK MEZUNLARINI ŞUBAT 1974'DE VERİYOR

Eskişehir'de 1971 yılında açılmış bulunan Eğitim Enstitüsü (Tarım) bölümünü bitiren mezunlar için 2 Şubat 1974 Cumartesi günü saat 11.30 da tören yapılmıştır.

Millî Eğitimin yeni bir aşaması olarak açılan (Tarım Bölümü), yurdumuzda ilk defa açılan ve ilk mezunlarını verecek kuruluşur.

Türkiye'de Ortaöğretim Kurumlarına Tarım Öğretmeni olarak yetişmek amacıyla yüksek öğrenimlerini tamamlayan bu mezunlar, töreni takiben yurdumuzun çeşitli yerlerinde görev alacaklardır.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

T. C.

BAŞBAKANLIK

Özlük ve Yazı İşleri: 12-471

24-1-1974

Konu: Genel ve katma bütçeli kuruluşlar tarafından yayınlattırılan resmi ilân bedelleri hakkında.

Basın İlan Kurumu Genel Müdürlüğü ile Gazete Sahipleri Sendikaları tarafından Başbakanlığa yapılan çeşitli müracaatlardan, genel bütçeye dahil idarelerle, katma bütçeli idareler tarafından yayınlattırılan resmi ilân bedellerinin ödenmesinde bazı aksaklık ve gecikmelerin husule geldiği anlaşılmaktadır.

Adı geçen kuruluşlarca çeşitli gazete ve dergilerde yayınlattırılan resmi ilân bedellerinin zamanında ve tam olarak ödenebilmesini ve sözü geçen aksaklık ve gecikmelerin ortaya çıkarılabileceği mahzurların önlenilmesini teminen aşağıdaki tedbirlerin alınması gerekli görülmüştür.

1) 1973 yılı Bütçe Kanununa ekli "R" işaretli cetveldeki açıklama gereğince, genel bütçeye dahil dairelerle, katma bütçeli idareler tarafından yayınlattırılan her türlü resmi ilân bedelleri hizmetin taallük ettiği Program/Alt Program/Proje veya Faaliyet-teki (331) kod numaralı "İlan" harcama kaleminden yapılacaktır.

2) Adı geçen daire ve idarelere bağlı merkez ve taşra kuruluşları, resmi ilân bedellerini belirtilen tertipte yeterli ödenek bulunup bulunmadığına özellikle dikkat edecekler; yeterli ödeneğin mevcut olmaması halinde derhal merkezden ödenek talebinde bulunacaklardır.

3) Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli daireler kendilerine bağlı kuruluşlardan gelen bu teklifleri derhal karşılayarak talebedilen ödenekleri mahalline göndereceklerdir. Bütçe ödeneğinin yeterli olmaması halinde ise, kendi bütçeleri içindeki tasarrufu mümkün tertiplerden (331) kod numaralı "İlan" harcama kalemine aktarma yapılması üzere Maliye Bakanlığına müracaat edeceklerdir.

4) Defterdarlık Muhasebe Müdürlükleri ile Mal Müdürlükleri ve diğer sorumlu saymanlar kendilerine gelen "resmi ilân" bedelleri ile ilgili tahakkuk evraklarını derhal tekmül ettirerek, gerekli ödemelerin yapılmasını veya Basın İlan Kurumunun bu maksatla açılmış özel banka hesaplarına gönderilmesini sağlayacaklardır.

5) Şimdiye kadar yayınlattırılmış ve bedeli herhangi bir surette ödenmemiş resmi ilân bedelleri için de yukarıda belirtildiği şekilde işlem yapılacaktır.

Bilgilerini ve gereğini yapılmasını teminen bu genelgenin Bakanlığımız ve Bakanlığımıza bağlı katma bütçeli idareler merkez ve taşra kuruluşlarına acele iletilmesini önemle rica ederim.

Naim TALU

Başbakan

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE HER HAFTA PAZARTESİ GÖNVERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜBESSELERE PARASİZ GONDERİLİR.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİYILLIK ABONESİ 1000 KURUŞTUR.
ABONE TUTARI MALSANONLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE GONDERİLMELİDİR.

11 MART 1974

SAYI: 1782

CİLT: 37

Tahim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar s.: 117

Karar t.: 28.2.1974

Konu: İlköğretmen Okulları Sınıf Geçme ve Bitirme İmtihanları Yönetmeliği'nin bazı maddelerinin değiştirilmesi, bazı maddelerine eklenmesi ve bazı maddelerinin sıra numaralarının yeniden verilmesi h.

Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'nün 4 Şubat 1974 günlü ve 02854 sayılı, 4 Şubat 1974 günlü ve 02856 sayılı yazılarında, 21 Mart 1969 tarihli ve 13154 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan "İlköğretmen Okulları Sınıf Geçme ve Bitirme İmtihani Yönetmeliği" nin 6, 8, 29, 31, 44, 47, 48, 49, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58 ve 59. maddelerinin değiştirilmesi; 78, 79, 80 ve 81. maddelerinin eklenmesi ve bu maddede izleyen madde numaralarının 82, 83, 84 şeklinde sıralanmasıyla ilgili olan teklifi üzerine, konu edilen değişikliğin bağlı örneğe göre yapılması Kurulumuzca uygun görüldüğünden Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştırıldı.

Uygundur.

28.2.1974

Nusret KARCIOĞLU

Millî Eğitim Bakanı a.

Müsteşar

İLKÖĞRETMEN OKULLARI SINIF GEÇME VE BİTİRME İMTİHAN YÖNETMELİĞİNİN 6., 8., 29., 31., 44., 47., 48., 49., 51., 53., 54., 55., 56., 57., 58. ve 59. MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE 78., 79., 80. VE 81. MADDELERİN EKLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Madde 1 — İlköğretmen Okulları Sınıf Geçme ve Bitirme İmtihan Yönetmeliği'nin 6, 8, 29, 31, 44, 47, 48, 49, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58 ve 59. maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve yönetmeliğe 78, 79, 80, 81. maddeler eklenmiştir.

Madde 6 — İmtihan şekilleri şunlardır:

I — Bütünleme ve engel imtihanları.

II — Birinci ve ikinci devre bitirme imtihanları.

III — Okul dışından bitirme imtihanları.

IV — Belge imtihanları.

V — Sorumluluk imtihanları.

Madde 8 — İmtihanları yapacak komisyonlar şu şekilde kurulur:

a) Bütünleme, sorumluluk ve bunlara bağlı engel imtihanları dersin öğretmeni ile okul müdürünün seçeceği en az bir üyeden,

b) Bitirme ve buna bağlı engel imtihanları, dersin öğretmeni ile en az iki üyeden teşekkül eder.

Bitirme ve buna bağlı engel imtihanlarını yapacak komisyonlar, tek okul bulunan yerlerde okul müdürü tarafından, il merkezinde ise Millî Eğitim Müdürlüğü'nün başkanlığında toplanacak okul müdürleri tarafından, imtihanın en geç bir hafta önce tayin ve tespit edilir.

İmtihan komisyonu listeleri Millî Eğitim Müdürlüğüne tetkik ve tasdik edilir ve bir örneği alakonulur. Mecburi sebeplerle komisyonlarda yapılacak değişimleri, okul müdürü hemen yapar ve Millî Eğitim Müdürlüğüne bildirir. Fiili olarak öğretmenlik yapmayanlar ayrıtman olamazlar. İmtihanları yapacak komisyonların üyeleri imtihan yapılan ders ile ilgili dereceleri göz önüne alınarak seçilmelidir.

Her imtihan döneminden bir gün önce öğretmenler kurulu toplanarak yönetmelik hükümlerine göre imtihana ait teferruatı görüşüp kararlaştırılır.

Okul müdürleri, imtihanlar için yeteri kadar öğretmeni gözcü olarak görevlendirirler.

Madde 29 — Öğrenciler okula devam etmek zorundadırlar. Bir ders yılı içinde 20 gün okula devam etmeyen öğrenci, kanaat notları ne olursa olsun, başarısız sayılarak sınıfta bırakılır. Bu süre okul idaresinin takdiri ile 30 güne çıkarılabilir. Ancak, son 10 güne giren özürlüler için sadece özürlü tezkeresi gönderilmesi yeter; gündüzlü öğrenci velisinin veya temsilcisinin bizzat okul idaresine gelerek öğrencinin özürlü belgelendirilmesi gerekir.

Bütünleme imtihanları sonunda ikinci yıl yalnızca kaldıkları derslere devam eden öğrencilerin devam durumları her ders için ayrı tutulur. Bunlardan, bir ders yılı içinde devam etmek zorunda buldukları derslerin dört haftalık tutarı kadar okula devam etmeyen öğrenciler, kanaat notları ne olursa olsun o dersten başarısız duruma düşerler. Bir dersten devamsızlıktan sonra gösteremeyen öğrenciler bir üst sınıfa devam eder. Birden fazla dersten devamsızlıktan başarı gösteremeyenler ise sınıfta kalmış sayılırlar.

Yatılı öğrencinin özürlünün kabulü, velisi olması sebebiyle okul müdürüne aittir.

Disiplin Yönetmeliğine göre verilen okuldan uzaklaştırma cezasından doğan devamsızlık hesaba katılmaz. Okul Müdürlüğü yetkisini kullanarak öğrenciyi okuldan ayırmasından doğan devamsızlıklar, öğrencinin disiplin veya sağlık sebepleriyle başka bir okula nakli halinde yolda geçen süreler yüzünden meydana gelen devamsızlıklar, hesaba katılmaz.

Madde 31 — Okula devam ederken, yangın, zelzele gibi tabii afetler yüzünden veya ana, baba, kardeş gibi yakınlarından birinin ağır hastalığı, ölümü gibi önemli sebeplerle kendilerine izin verilenlerle, tedavi yahut ameliyatı gerektiren bir hastalıktan dolayı devam süresini doldurmayan öğrenciler:

a) Davranış notu kırılmamış olmak,

b) Devam süresinin en az üçte ikisini doldurmuş ve bir kanaat notu almış bulunmak.

c) Özürlüleri resmi bir makamdan usulüne göre alınmış ve zamanında okul idaresine teslim edilmiş bir rapor veya belge ile tespit edilmiş olmak.

d) Çalışkanlığına, sınıf öğretmenler kurulunca kanaat getirilmiş bulunmak şartıyla, devam süresini dolduran öğrenciler gibi işleme tabi tutulurlar.

e) İkinci yıl yalnızca kaldığı derslere devam eden öğrencilerden bu maddede yazılı sebeplerle okula devam edemeyenler her ders için devam etmek zorunda oldukları sürenin en az yirmi iki haftalık tutarı kadar okula devam etmiş ve bir kanaat notu almış bulunmak, davranış notu kırılmamış olmak, özürlüleri resmi bir

makamdan usulüne göre alınmış ve zamanında okul idaresine verilmiş bir rapor veya belge ile tespit edilmiş olmak şartıyla, devam süresini dolduran öğrenciler gibi işleme tabi tutulurlar.

Bunlardan bütünlüme kalanlar imtihana girip girmemekte serbesttirler. Fakat giripte kazanamayanlar o yıla ait okuma hakkını kullanmış sayılırlar.

Madde 44 — Ara sınıflarda aşağıda yazılı esaslara göre sınıf geçilir :

1 — Doğrudan doğruya,

Her dersten iki kanaat notu ortalaması en az beş olan öğrenciler, haklarında ikinci fıkra esaslarına göre öğretmenler kurulu aksine bir karar alınmaması halinde doğrudan sınıf geçerler.

2 — Sınıf Öğretmenler Kurulu kararı ile,

Sınıf Öğretmenler Kurulu, Okul Müdürü, Müdür Yardımcılarından biri veya o sınıfın öğretmenleri arasından okul müdürünün seçeceği bir öğretmenin başkanlığında ikinci kanaat dönemi sonunda toplanarak öğrencilerin durumlarını inceler. Kurul, inceleme sırasında her öğrencinin ayrı ayrı her dersten gösterdiği başarı ile birlikte yıl içinde harcadığı çabayı, bir üst sınıfa yapışamayacağını, disiplin ve devam durumunu göz önünde bulundurur ve her öğrencinin başarı durumunu aşağıda yazılı (a), (b) ve (c) fıkraları hükümlerine göre tespit eder.

Yalnızca kaldıkları derslere devam eden ara sınıf öğrencileri ile son sınıf öğrencilerinin sınıf geçme durumları Sınıf Öğretmenler Kurulunda incelenemez. Ancak, hareket notlarıyla 31. madde uyarınca haklarında işlem yapılması gereken öğrencilerin durumlarını ara sınıf öğrencileriyle birlikte görüşür ve karara bağlar. Kurul :

a) Birinci kanaat dönemi notu zayıf veya pek zayıf derecede olan bir öğrenci, ikinci kanaat döneminde en az beş almış olmak şartıyla iki kanaat notu ortalaması beş tutmama bile ikinci kanaat döneminde öğretmenlerin takdirini kazanacak derecede bir başarı göstermiş ve yukarı sınıf derslerini başaracak kadar yetmiş ise beşten az tutan bu derslerin ortalaması notunu, ders öğretmenin de muvafakatını almak suretiyle beşe çıkarır ve öğrenciyi başarılı sayabilir.

b) Birinci kanaat döneminde orta ve ortanın üstünde başarı göstererek ikinci kanaat döneminde yapılan sözlü ve yazılı yoklamalarda bulunmamış, okul ve ev ödevlerini yapmamış ve çalışarak zayıf not almış öğrenciyi kanaat notlarının ortalamaları geçer derecede de olsa, ders öğretmenin muvafakatını almak şartıyla bu gib' derslerden başarısız sayabilir.

c) Okul idaresince kabul edilen bir engelden dolayı haklarında 31. madde uyarınca işlem yapılan ve kanaat döneminde her hangi birinden kanaat notu almamış öğrenciyi, yukarı sınıf derslerini yapacak kadar yetmiş ve her dersten en az beş not almış ise bir üst sınıfa geçirir.

Öğrenci dörtten fazla dersten beşten az not almış ise kuruluca sınıfta bırakılır. Dört ve dörtten az dersten kırık notu bulunması halinde öğrenci bu derslerden bütünlüme kahr ve haklarında 31. maddenin son fıkrası hükmü uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM İMTİHANLAR

1 — Ara sınıflarda bütünlüme, sorumluluk ve engel imtihanları :

Madde 47 — Ara sınıfları öğrencileri yıl sonu sınıf öğretmenler kurulunda tespit edilen son not durumlarına göre en çok dört dersten, (sorumlu ders hariç) başarısız iseler bütünlüme bırakılırlar. Daha fazla dersten başarısız olanlar doğrudan sınıfta kalmırlar.

Madde 48 — Bütünlüme, sorumluluk ve engel imtihanlarında başarılı sayılabilmek için her dersten beş veya daha yukarı not almak şarttır.

Bu imtihanlarda :

1 — Yalnız bir dersten başarısız duruma düşen öğrenciler bir üst sınıfa bu dersten sorumlu olarak devam ederler.

2 — Birden fazla dersten başarısız duruma düşen öğrenciler ise başarısız oldukları derslerden o öğretim yılı Ekim ayının ilk haftasında velilerin yazılı mürcuaatı üzerine aşağıdaki fıkralardan birine göre işleme tabi tutulurlar :

a) Bu öğrenciler yalnızca kaldıkları derslere devam ederler. Bu gibiler'in sınıf geçme durumları bu derslerden aldıkları kanaat notlarına göre tespit edilir. Bunların sınıf geçme durumları ayrıca sınıf öğretmenler kurulunda incelenemez. Kanaat notlarına göre başarısız duruma düşenler bütünlüme imtihanlarına alınırlar.

b) Devam etmek istemeyenler, o öğretim yılının yaz ve güz dönemlerinde yalnızca kaldıkları derslerden sorumluluk imtihanlarına girerler.

c) a ve b fıkralarındaki haklardan yararlanmak istemeyen öğrenciler sınıfta kalmış sayılarak kaldıkları sınıfın bütün derslerine devam ederler.

3 — Parasız yatılı öğrenci olup iki veya daha fazla dersten sınıfta kalan ve parasız yatılılık haklarını kaybetmeyen öğrencilerden :

a) Yalnız kaldıkları derse devam etmek isteyenler gündüzlü olarak bu derslere devam edecektir. Bu süre mecburi hizmetlerine sayılmayacaktır.

b) Aynı durumda olup yıl sonunda imtihana girmek isteyen öğrencilerin de okula devam etmedikleri süreler mecburi hizmetlerine sayılmayacaktır.

a ve b fıkralarından yararlanan öğrenciler bir üst sınıfa geçmeye hak kazandıkları takdirde, parasız yatılılık hakları devam edecektir. Bu öğrencilerin mecburi hizmetlerine sayılmayan sürelerinde işe ve ibateleri yapılmayacaktır.

c) a ve b fıkralarından yararlanmak istemeyen öğrenciler, velisinin muvafakatı ile sınıfta kalmış sayılarak kaldıkları sınıfa yatılı olarak devam edebileceklerdir.

4 — Birinci devrenin son sınıflarından tek dersten kalarak mezun olamayan öğrenciler de ikinci devre birinci sınıfına devam edebileceklerdir.

Birinci devre son sınıfından (üçüncü sınıf) iki veya daha fazla dersten başarı gösteremeyen öğrenciler okula devam etmeyecektir.

Bu gibi öğrenciler beklemeye kalarak okudukları programlardan yaz ve güz dönemi imtihanlarına gireceklerdir.

5 — Daha önceki yıllarda tek dersten belgelenen veya belge imtihanları sonunda başarısızlıklarını tek derse indirenler kayıt ve kabul koşullarını taşıyorlarsa bir üst sınıfa devam edebileceklerdir.

6 — İki veya daha fazla dersten belgelenen öğrenciler okula devam edemeyecektir. Bunlar belge kurtarma imtihanlarına katılacaklardır.

Madde 49 — Bütünlüme ve engel imtihanları sonunda yalnız bir dersten başarısız olan öğrencinin sınıf geçme notlarının ortalaması (başarısız olduğu dersten bütünlüme ve engel imtihanında alınan not esas tutularak bulunacak ortalamadan);

a) Birinci devre öğrencileri için "5,5" beşbuçuk,

b) İkinci devre öğrencileri için "6" altı ve daha yukarı ise öğrenci sınıfı geçer. Bu ortalamalarda kesirler hesaba katılmaz.

Bu hakdan faydalanma öğrencinin bütünlüme veya engel imtihanlarına katılmasıyla mümkündür.

Bu gibi öğrenciler aynı devrede aynı dersten ikinci defa bu hakdan faydalanamazlar.

Türk Dili ve Edebiyatı gurubuna dahil olan derslerde bu hakdan faydalanamaz.

Madde 51 — Özürlü sebebiyle bütünlüme ve sorumluluk imtihanlarına grememiş olan öğrenciler 31/C maddesi uyarınca almaları belgeli imtihandan önce yazı ile okul idaresine bildirmeye mecburdurlar. Özürlü okul idaresi tarafından kabul edilen öğrenciler engel imtihanlarına alınırlar.

Engel imtihanları güz dönemi bitirme imtihanlarının sonu ile 10 Ekim tarihleri arasında ve bütünlüme imtihanları hükümlerine göre yapılır.

Raporları okul idaresince kabul edilmiş olup hastalıkları devam etmiş olanlar raporda belirtilen sürenin sonunda hemen imtihana alınırlar.

Özürlülerini vaktinde haber vermeyenler, özürlü kabul edilmeyenler, engel imtihanlarına girmeyenler veya girip de başarısız olanlar sınıfta kalmırlar.

Bunlardan başarılı olarak üst sınıfa geçenler okula devam yönünden 29. madde hükmüne tabi olurlar. Okula devam edemeyenler o yıla ait okuma hakkını kullanmış sayılmazlar.

Madde 53 — İkinci devre son sınıf bitirme imtihanlarına, bu sınıfa devam ederek her dersten iki kanaat notu alan ve devam durumları bu yönetmeliğin 29 ve 31. maddelerine uygun olan öğrenciler girerler. Bitirme imtihanları yaz ve güz dönemlerinde olmak üzere yılda iki defa yapılır. Diploma almak için bu imtihanlara girip başarı göstermek şarttır.

Bu öğrencilerden :

a) Her dersten iki kanaat notu ortalaması en az beş olanlar,

b) Birinci kanaat döneminde başarısız oldukları derslerden ikinci kanaat döneminde en az 7 almış olup da ilk kanaat notu ortalaması beş tutmayanlar,

c) Son sınıflarda Türkçe - Kompozisyon, Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Felsefe (Felsefe - Sosyoloji - Mantık), Eğitim Sosyolojisi, İlkokullarda Öğretim;

Fen Tercihli sınıflarda, Türkçe - Kompozisyon - Tarih - Matematik - Fizik - Eğitim Sosyolojisi - İlkokullarda Öğretim dersleri hariç olmak üzere bir, iki, üç, dört dersten iki kanaat notu ortalaması dört tutan öğrencilerden sınıf geçme notlarının ortalaması en az 6 olanlar.

Yalnız aşağıda gösterilen derslerden bitirme imtihanlarına girerler :

I — Son sınıf için bu dersler :

A — Mecburi :

1 — Türkçe - Kompozisyon,

2 — Türk Dili ve Edebiyatı,

3 — Tarih,

4 — Felsefe,

5 — Eğitim Sosyolojisi,

6 — İlkokullarda Öğretim ile aşağıda yazılı iki ders gurubu içinden öğrencinin seçeceği birer ders olmak üzere sekiz derstir.

B — Birinci Gurup Seçmeli Dersler :

1 — Türkiye Coğrafyası,

2 — Sanat Tarihi,

3 — Yabancı Dil.

C — İkinci Gurup Seçmeli Dersler :

1 — Matematik,

2 — Fizik,

3 — Kimya,

4 — Eğitim Sosyolojisi,

5 — İlkokullarda öğretim ile aşağıdaki iki ders gurubu içinden öğrencinin seçeceği sekiz derstir.

B — Birinci Gurup Seçmeli Dersler :

1 — Kimya,

2 — Jeoloji,

3 — İkinci Gurup Seçmeli Dersler :

1 — Yabancı Dil,

2 — Sosyoloji - Mantık.

Devamsızlıktan sınıfta kalma durumuna düşmemiş olan I. devre son sınıf öğrencileri, kanaat notları ne olursa olsun bitirme imtihanına girerler. Ancak 31. madde hükmünden faydalanan öğrenciler de bu imtihana alınırlar. Bitirme imtihanları 25. madde uyarınca yaz ve güz dönemlerinde olmak üzere yılda iki defa yapılır. Diploma almak için bu imtihanlara girip başarı göstermek şarttır.

Madde 54 — Birinci Devre bitirme ve buna bağlı engel imtihanlarında her hangi bir dersten başarılı sayılabilmek için öğrencinin iki kanaat notu ortalaması ile bitirme imtihanı notunun or-

talamasının en az beş tutması lazım geldiği gibi bitirme imtihanında da en az beş olması gerekir. Bitirme imtihanlarında 7 ve daha yukarı not alınan her dersten ortalamaya bakılmaksızın sınıf geçer. Bu takdirde ortalamaya beşe iblağ edilir. Öğrencinin diploma derecesi de bu ortalamaya göre tayin edilir.

İkinci devre son sınıf öğrencilerinden ikinci kanaat dönemi sonunda durumları 53. maddenin a, b, c fıkralarındaki hükümlere uymadığından dolayı başarısız olan öğrenciler, 59. madde hükümlerine göre İlkokullarda Öğretim dersinin özel şartlarını ayrıca yerine getirmek kaydı ile hem bu sekiz, hem de başarısız oldukları diğer derslerden bitirme imtihanına girerler. Bu derslerden başarılı sayılabilmek için imtihanlarda her dersten en az 5 nubaşar almış olmalıdır. Ancak, ikinci kanaat dönemi sonunda başarısız sayılan dersler arasında bitirme dersi dışında, bir kısmı veya hepsi bulunuyorsa, bitirme imtihanlarında başarılı sayılabilmek için bu derslerin her birinin kanaat notu ortalaması ile bitirme imtihanında alınan notun ortalamasının en az beş tutması gerekir.

İlkokullarda Öğretim Dersi dışında bitirme imtihanlarında yedi veya daha yukarı not alınan her dersten ortalamaya bakılmaksızın mezun olunur.

Madde 55 — I. ve II. Devre son sınıf öğrencileri yaz dönemi imtihanlarında başarı gösteremedikleri derslerin imtihanlarına güz döneminde girerler. Güz döneminde hangi dersten olursa olsun en az beş numara alanlar o dersi başarmış sayılırlar. Bu imtihanlarda alınan beş ve besden yukarı notlar öğrencinin mezuniyet notu olup diploma derecesi de buna göre hesap edilir. İlkokullarda Öğretim dersi için 59. maddede sözü edilen istisna saklıdır.

Madde 56 — I. ve II. Devre bitirme imtihanlarına 31. maddede gösterilen sebeplerle birinci ve ikinci kanaat notlarından birini almamış olanlar bitirme imtihanına bir kanaat notu ile alınırlar. Bu kanaat notu ile bitirme imtihanında aldığı notun ortalaması öğrencinin sınıf geçme notu olur.

Madde 57 — I. devre III. sınıf öğrencileri bitirme imtihanlarında yalnız bu sınıfın derslerinden imtihan edilirler.

Madde 58 — Bitirme imtihanları altı dönemlik bir süre içinde yapılır.

a) Birinci dönemde başarısız olan derslerin imtihanlarına müteakip dönemlerde ders sayısı yönünden tahditsiz olarak devam edilir.

b) Yaz ve Güz dönemlerinde rapora dayalı özürlü yüzünden imtihanlara gremeyen öğrenciler, gremedikleri derslerden engel imtihanına alınırlar. Yaz döneminde engelli olduğu dersin imtihanına güz döneminde girip de başarısız olanların yaz dönemine ait engel hakları mahfuz tutulur. Her iki dönemde de engelli olanlar, ancak bir defa engel imtihanına girebilirler. Engel imtihanlarına her ne sebeple olursa olsun girmeyenler o yıla ait imtihan haklarını kullanmış sayılırlar.

c) Altı dönemlik devrede de başaramadıkları dersin sayısını bir indirirler bu dersin imtihanına müteakip dönemlerde devam ederler.

d) Altıncı dönemde veya buna bağlı engel imtihanlarında birden fazla dersten başarı sağlayamayanlara isterlerse, dışardan ilköğretim okulu bitirme imtihanlarına son sınıfın bütün derslerinden girmek üzere altı dönemlik bir hak daha verilir.

e) Ancak, ilk dört dönem imtihan haklarını kullandıkları halde bir dersten veya bir kısım derslerden başarı gösterememiş olanların askerlikten tevil vesaire gibi öğrencilik hakları devam etmez.

f) Birinci öğretim yılı sonunda I. ve II. devre bitirme imtihanlarında ertesinin imtihan dönemlerine kalan öğrenciler, isterlerse, reşit olmayanların velilerinin muvafakatını bildirip bir dilekçe ile okula başvurmak kaydı ve gündüzlü olarak devam etmeleri şartıyla yalnız başaramadıkları derslerden imtihanlara girmek üzere bu derslere veya son sınıfın bütün derslerine devam edebilirler. Bunların diğer öğrencilerden ayrılabilecek olan devam ve öğrenimden faydalanma şartları sınıf öğretmenleri kuruluca kararlaştırılır. Bu şartlara uymayanların devamına okul idarelerince son verilir.

Madde 59 — Müfredat programlarına göre İlkokullarda yapılacak uygulamalar dahil İlkokullarda Öğretim dersinin notları verilirken aşağıda tespit edildiği gibi hareket edilir.

a) II. devre III. sınıflarda İlkokullarda Öğretim Dersinin notu bu maddenin (b ve d) fıkralarına göre tespit edilir ve bu not sınıf geçme notu olur.

b) II. devre III. ve IV. sınıflarda İlkokullarda Öğretim dersi sınıf geçme notu, öğretimin yılı içindeki her dönemde yapılan teorik ve uygulamalı çalışmalar değerlendirilerek öğrencilere verilen dönem notlarının ortalaması olup beş ve beşten yukarı ise öğrenci başarılı sayılır. İkinci dönem notunun en az beş olması gereklidir.

IV. sınıflarda İlkokullarda Öğretim dersi sınıf geçme veya son kanaat notu beşten az ise öğrenci, en geç İlköğretmen Okulunun bulunduğu ilde ilkokulların açılışını takip eden on beş gün içinde başlatılmak üzere okulun uygulama ilkokullarından birinde bir hafta süre ile uygulama yapar. İlkokullarda Öğretim dersi sınıf geçme notu öğrencinin bu defaki çalışmalarına göre takdir edilir.

c) İlkokullarda öğretim dersi sınıf geçme notunun geçer niteliği olmaması öğrencinin bu dersten bitirme imtihanlarına girmesine engel olmaz. Ancak, öğrenci bu maddenin (b) bendine göre güz döneminde katıldığı uygulama çalışmalarında da başarısız olursa ertesi Nisan ayında yine başarısızsa yukarıdaki esaslara göre müteakip dönemlerde yapılacak birer haftalık uygulama çalışmaları tabii olur. Bu çalışmalar sonunda alacağı başarılı not, sınıf geçme notu olur. Başarılı olabilmesi için en az beş olması gerekir.

d) İlkokullarda öğretim dersi öğretmeni, öğrencilerin uygulamalarını değerlendiren dönem notlarını tespit ederken meslek dersleri öğretmenleri, branş öğretmenleri, Eğitim Müdür Yardımcıları uygulama okullarını denetleyen İlköğretim Müfettişleri, uygulama okulları Müdür ve öğretmenlerinin bu husustaki görüşlerini göz önünde bulundurur. Sınıf içi çalışmalar sırasında yapacağı değerlendirmelerle bu görüşleri telif ederek İlkokullarda Öğretim dersinin dönem notlarını tespit eder.

e) II. devre son sınıf bitirme imtihanlarında İlkokullarda Öğretim dersinin imtihanı, teorik olarak yapılır. Bu imtihanda en az beş not alan öğrenciler bu dersin bitirme imtihanında başarı göstermiş sayılırlar. Ancak, okuldan mezun olabilmek için bu maddenin a, b, c, d bölümlerindeki şartları yerine getirmeleri lâzımdır.

f) Muvakkat öğretmen iken bitirme imtihanına girenler İlkokullarda Öğretim dersi sınıf geçme ve bitirme imtihanlarından muaf tutulurlar.

V — SORUMLULUK İMTİHANLARI

Madde 78 — Bir dersten bir üst sınıfa sorumlu olarak devam eden öğrenciler ile 48. maddenin 2. fıkrası (b) bendine göre işleme tabii tutulan öğrencilerin sorumluluk imtihanları belge imtihanları ile birlikte yaz ve güz dönemi imtihanlarının başladığı ilk günlerde aynı imtihan komisyonlarıncaya yönetmelik hükümleri gereğince yapılır.

Madde 79 — Birinci devre son sınıftan bir dersten sorumlu olarak İlköğretmen Okulları ikinci devre birinci sınıfına devam eden öğrenciler sorumluluk imtihanlarına:

a) Devam ettikleri okul ile geldikleri okul aynı il veya ilçe sınırları dışında ise, devam ettiği okulun birinci devresi var ise bu okulda,

b) Geldikleri okul devam ettikleri okul ile aynı il veya ilçe sınırları içerisinde ise geldikleri okulda, yok ise Millî Eğitim Müdürlüğüne tespit edilecek bir okulda yapılır. Bu okulun adı ve yerî Yaz dönemi imtihanlarının başlamasından en az on beş gün önce yazı ile devam ettiği okul müdürlüğüne öğrenciye, geldiği okula ve imtihan yapılacak okula duyurulur.

İmtihan sonunda öğrencinin aldığı not diplomasını düzenlemekle görevli okul müdürlüğüne bildirilir.

Madde 80 — Bir dersten sorumlu olarak devam ettiği sınıfta bütünlükle imtihanları sonunda sorumlu ders dahil birden fazla dersten başarısız duruma düşen öğrenciler 48. maddenin (2) fıkrası hükmüne göre işlem görürler. Bu öğrencilerden ikinci yıl bütünüme veya güz dönemi sorumluluk imtihanları sonunda da sorumlu ders dahil birden fazla dersten başarısız olanlar belgeli duruma düşerler.

Madde 81 — Birinci devreden bir dersten sorumlu olarak ikinci devrenin birinci sınıfına devam eden öğrenci, devam ettiği sınıfın bütün derslerini başardığı takdirde birinci devreden sorumlu olduğu dersten de başarılı sayılır. Ve diploması düzenlenmek üzere durumu okuluna bildirilir. Diploma derecesinin tespitinde sorumlu ders dikkate alınmaz.

Madde 2 — 21 Mart 1969 gün ve 13154 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmış olan yönetmelikte yer alan 77. maddesi takibeden maddelerin numarası 82, 83, 84 olarak değiştirilmiştir.

Madde 3 — 2287 sayılı kanunun 9. maddesi gereğince hazırlanan bu yönetmelik 1973-1974 öğretim yılı başından itibaren yürürlüğe girer.

Madde 4 — Bu Yönetmeliği Millî Eğitim Bakanı yürütür.

GENELGELER :

T. C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI Bakanlık Müşavirliği

Bölüm: Tanıtma, inceleme, rehberlik.

Sayı : 400/28

3.1.1974

10975

Konu : Bakanlık Müşavirliği Çalışma Kılavuzu h.

BAKANLIK MAKAMINA

Kamu yönetimindeki gelişmeler üzerinde Millî Eğitim Bakanlığında istişari hizmetleri yürütmek üzere 9.5.1967 gün ve 000.01-699 sayılı muciple Bakanlık Müşavirliği ihdas edilmiştir.

19 Kasım 1971 gün ve 14020 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 7/3434 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile Millî Eğitim Bakanlığınca, Bakanlık Müşavirleri için tahsis edilen kadrolarla Müşavirlik hizmetleri daha fonksiyonel hale getirilmiştir. 21.7.1972 gün ve 000.01-1219 sayılı talimatla kurulan Müşavirler Kurulunun teşkilî ile Bakanlık Müşavirliğinin görevleri de bu talimatla tespit edilmiştir.

Buna göre düzenlenen Bakanlık Müşavirliğinin amaçları, fonksiyonları ve hizmet bölümleriyle teşkilât şemasını ihtiva eden Çalışma Kılavuzu ilişikte sunulmuştur.

Bakanlık Müşavirliğinin ekli çalışma kılavuzunda belirtilen mânada teşkilâtlanmasını ve hizmetlerini buna göre yürütmesini tensiplerinize arz ederim.

Coşkun ERTEPİNAR

Bakanlık Başmüsaviri

Olur

3/1/1974

Orhan DENGİZ

Millî Eğitim Bakanı

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI BAKANLIK MÜŞAVİRLİĞİ ÇALIŞMA KILAVUZU

Kuruluşun Hukukî Dayanağı :

Kamu yönetimindeki gelişmeler üzerine Millî Eğitim Bakanlığında istişari hizmetleri yürütmek üzere 9.5.1967 gün ve 000.01-699 sayılı muciple Bakanlık Müşavirliği ihdas edilmiştir.

19 Kasım 1971 gün ve 14020 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 7/3434 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile Millî Eğitim Bakanlığınca, Bakanlık Müşavirleri için tahsis edilen kadrolarla Müşavirlik hizmetleri daha fonksiyonel hale getirilmiştir. 21.7.1972 gün ve 000.01-1219 sayılı talimatla kurulan Müşavirler Kurulunun teşkilî ile Bakanlık Müşavirliğinin görev ve fonksiyonları da bu talimatla tespit edilmiştir.

Kuruluşun Amaçları :

1 — Bakanlık teşkilât ve hizmetlerini tanıtmak,

2 — Bakanlıkla parlamento, Başbakanlık ve Bakanlıklar arasında irtibat ve hizmet koordinasyonunu sağlamak.

3 — Basın, haber ajansları ve TRT nezdinde Bakanlık ile ilgili işleri yürütmek.

4 — Makamdan intikal eden konuları incelemek, sonuçlandırmak ve makam adına istişari konuların gerektirdiği çalışmaları yapmak.

5 — Makama ve Müşavirliğe valdi müracaatlarda gerekli rehberlik ve enformasyon, hizmetlerini yürütmek.

Hizmet Bölümlerine Göre Görevler :

I — Parlamento İşleri Bölümü :

1 — Cumhuriyet Senatosu, Millet Meclisinin ve Parlamento Komisyonlarının gündemlerini incelemek.

2 — Gündemlerde yer alan Bakanlığımızla ilgili konularda Makama bilgi vermek üzere gerekli hazırlıkları yapmak.

3 — Bakanlığımızla ilgili konuları ihtiva eden Meclis gündemlerini, Makama, Müsteşarlar, Müsteşar Yardımcıları, Bakanlık Müşavirleri ve ilgili dairelere intikal ettirmek.

4 — Bakanlığımızla ilgili konuların, meclislerde ve komisyonlarda görüşülmesi sırasında ilgili daireler temsilcilerinin zamanında bu görüşmelerde bulunmalarını sağlayıcı tedbirleri almak, bu konularla ilgili gerekli hazırlıkları yapmak.

5 — Bakanlığımızla ilgili kanun tasarıları ve tekliflerinin, kanunlaşma safhaları ve görüşmeleri ile gündem dışı konuşmaları incelemek ve bu konuda Bakanlık bünyesi içinde yapılması gerekli çalışmaları koordinasyonunu sağlamak.

6 — Gündem dışı konuşmalara, verilecek cevapları, ilgili dairesinin görüşünü olarak hazırlamak.

7 — Bakanlığımızla ilgili yazılı ve sözlü sorulara, genel görüşme, senato ve meclis araştırmalarına, ilgili dairelerden alınan açıklamalara göre gerekli cevapları hazırlamak,

8 — Bölümü ile ilgili çalışmaların yıllık istatistikini çıkarmak,

9 — Bölümü ile ilgili her türlü kayıt ve dosyaları tutmak ve yazışmaları yürütmek,

10 — Yukarıdaki görevlerini yerine getirmede Müşavirliğin ve Bakanlığın diğer daire ve bölümleriyle işbirliği yapmak,

11 — Yüksek Öğretim, Öğretmen Okulları, Özel Öğretim Kurumları, Ticaret ve Turizm Öğretim ile Mesleki ve Teknik Yüksek Öğretim Genel Müdürlükleri daireleri ve bu dairelere bağlı eğitim kurumlarıyla ilgili enformasyon ve rehberlik hizmetlerini yürütmek.

II — Basın-Yayın, Haber İşleri ve Enformasyon Bölümü :

1 — Bakanlıkça alınan ve Bakanlık Müşavirliğine intikal ettirilerek günlük gazete ve periyodik yayımlar ile dış basın incelemek.

2 — Bu yayımlarda Bakanlıkla ilgili haber ve fikir yazılarını tespit ederek kupür haline getirmek.

3 — Kupürlere göre günlük basın bülteni ve haber özetlerini çıkarmak (Dış Basın M. A.)

4 — Kupürleri günlük basın bülten ve haber özetleriyle birlikte ilgili müşavirlere sunmak ve günlük basın bülteninin merkez dairelerine dağıtımını sağlamak.

5 — Makama, Müsteşarlara arz edildikten sonra, gerekli görülen kupürleri incelemek üzere ilgili dairelerine ve günlük basın bültenini merkez dairelerine göndermek.

6 — İlgili dairelerden, kupürlerdeki konular hakkında alınacak cevaplara göre gerekli açıklama, düzeltme ve tektezip yazılarını hazırlamak.

7 — Bakanlık teşkilât ve hizmetleri ile ilgili hazırlanan beyanet ve haberleri, kamu adına duyurulmak üzere Basın, TRT ve diğer haber ajanslarına gönderilmesini sağlamak.

8 — Bakanlığın çeşitli hizmet ve çalışmalarına ait basın toplantılarının düzenlenmesiyle ilgili hazırlıkları yapmak.

9 — Günlük basında yer alan Millî Eğitim sorunlarını tespit etmek, bu sorunlara ait aylık, üçer aylık ve yıllık istatistikleri çıkarmak.

10 — Makama ve Müşavirliğe basın yolu ile intikal eden dilek ve müracaatlara ilgili dairelerden bilgi alarak cevap hazırlamak.

11 — Bölümü ile ilgili kayıt ve dosyaları incelemek, yazışmaları yürütmek.

12 — Bakanlığımızın çeşitli dairelerine satın alınan gazete ve diğer yayımların günlük dağıtımını incelemek, bedellerinin ödemesiyle ilgili belgeleri hazırlamak.

13 — Kitaplık demirbaş kayıtlarını tutmak, gelen yayımları demirbaş kaydederek kitaplıktaki yerine koymak.

14 — Konuları ile ilgili çalışmalarda Bakanlığın diğer daireleri ve Müşavirliğin diğer bölümleri ile işbirliği yapmak.

15 — Bakanlık Müşavirliğine gelen Resmî Gazete, Tebliğler Dergisi, TBMM Tutanakları ve satın alınan ansiklopedi ve dergileri incelemek; bunları, günlük haber bültenlerini ve diğer özetlerini ciltlemek ve kayda geçirmek,

16 — Bakanlık Güvenlik konularıyla ilgili işlemleri yürütmek,

17 — İlköğretim, Dış Münasebetler, Kız ve Erkek Teknik Öğretim, Din Eğitimi, Eğitim Araçları ve Teknik İşbirliği Genel Müdürlükleri Savunma Sekreterliği Daireleri ve bu dairelere bağlı eğitim kurumlarıyla ilgili enformasyon ve rehberlik hizmetlerinde bulunmak.

III — Tanıtma Rehberlik ve İnceleme Bölümü :

1 — İcra dairelerinin görevleri dışında kalan ve Makam adına yürütülecek istişari konularla ilgili işlemlerin hazırlıklarını yapmak,

2 — Makamdan Müşavirliğe verilen konuları incelemek ve konuların gerektirdiği çalışmaları yapmak,

3 — Makama ve Müşavirliğe bizzat başvuran dilek sahiplerine ait istekleri ilgili daireler nezdinde takip etmek ve bunlara gerekli rehberlikte bulunmak,

4 — Bakanlık teşkilâtı ve hizmetlerini tanıtmak amacıyla gerekli dökümanları hazırlayarak "Basın Yayın ve Haber İşleri" bölümüne vermek,

5 — Millî Eğitim kurumlarına kişi, kurum ve derneklerce yapılan çalışmaların kayıtlarını tutmak ve bunların yıllık istatistiklerini çıkarmak, bağışta bulunanlara verilecek şeref belgeleri ile ilgili işlemleri yürütmek,

6 — Belirli günler, açılışlar, anma ve kutlama günleri ile ilgili haberleri ve bakan konuşmalarını ilgili dairelerden bilgi alarak hazırlayıp Basın ve Haber İşleri Bölümüne vermek,

7 — Müşavirliğin yıllık bütçe teklifi ve bütçe raporunu hazırlamak,

8 — Parasız dağıtıma tabii ilkokul ders kitaplarının dağıtımını, illerce teslim alınma ve ihtiyaç miktarları ile ilgili işlemleri incelemek ve bu konuda Makama verilecek bilgileri hazırlamak,

9 — Makama ve Müşavirliğe resmî makam ve kuruluşlar ile özel kuruluşlardan intikal eden dilek ve müracaatlara ilgili dairelerden bilgi alarak cevap hazırlamak,

10 — Bölümü ile ilgili yazışmaları yürütmek, dosya ve kayıtları incelemek,

11 — Talim ve Terbiye, Teftiş Kurulu, PAK, Halk Eğitimi, Orta Öğretim, Yayınlar ve Basılı Eğitim Malzemeleri Genel Müdürlükleri, Eğitim Birimi, Organizasyon ve Metot Birimi Müdürlüğü, Mesleki ve Teknik Öğretim Yapı İşleri, Hukuk Müşavirliği, Mesleki ve Teknik Etüd ve Programlama, Teknik Eğitim Finansman Proje Müdürlüğü daireleri ile bu dairelere bağlı eğitim kurumlarıyla ilgili enformasyon ve rehberlik hizmetlerini yürütmek.

IV — Muamele ve Arşiv Bölümü :

1 — Müşavirliğin, desimal sisteme göre evrak dosyalarını düzenlemek ve kayıtları tutmak,

2 — Müşavirliğe gelen evrakları almak ve havalesini yapmak,

3 — İlgili Müşavirin bu havaleyi parafılamasından sonra evrakların kayıt ve ilgili bölümlere intikalini sağlamak,

4 — Bölümlerde hazırlanan yazıların daktilolara dağıtımını yapmak,

5 — Muamelesi biten yazıların imzadan sonra ilgili yerlere gönderilmesini sağlamak,

6 — Yanış gelen yazıların ilgili dairelere gönderilmesi ile ilgili işlemleri yapmak,

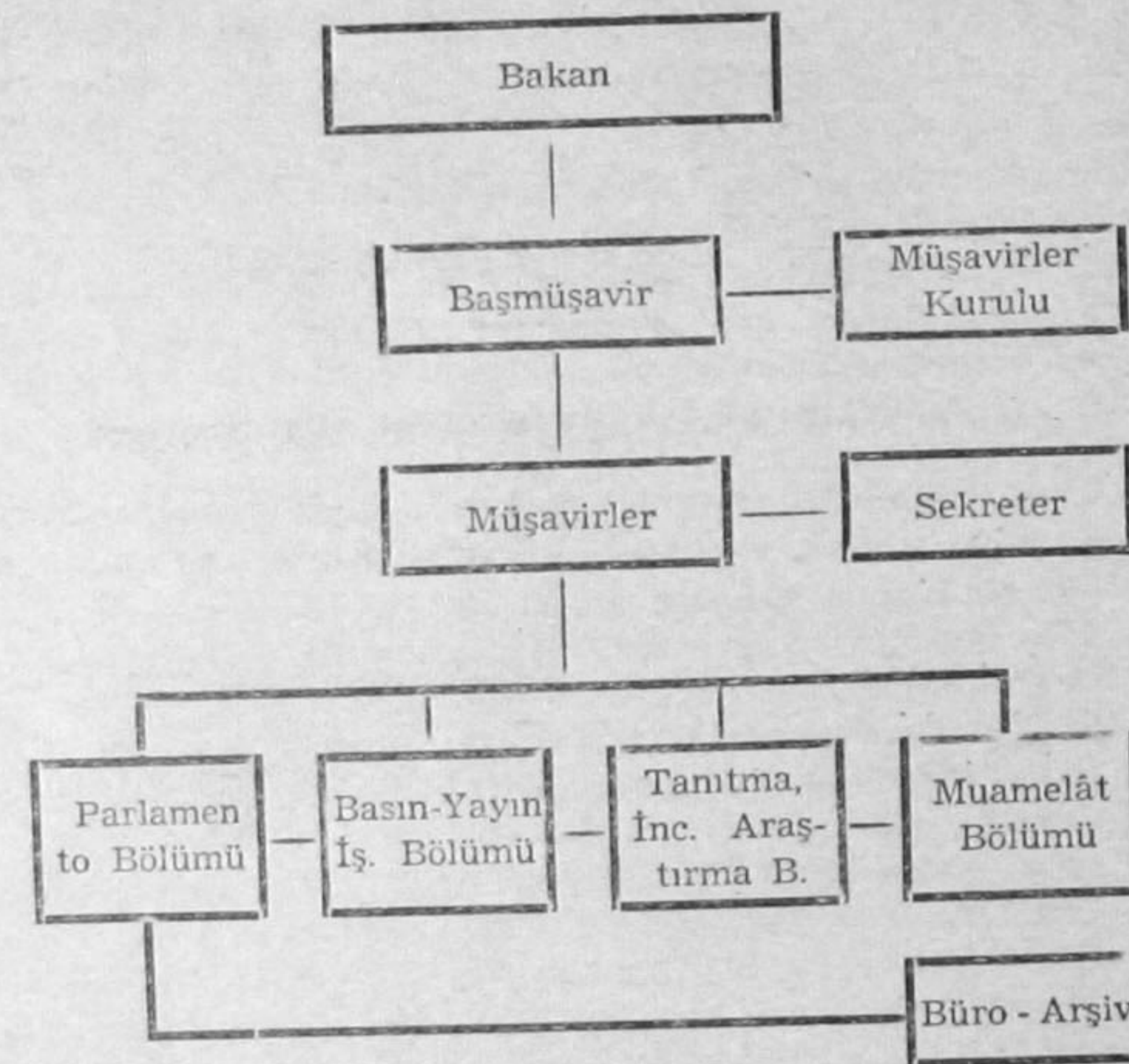
7 — Bölümlerde zamanında cevaplanmayan yazıları incelemek ve cevaplanmasını sağlamak,

8 — Müşavirlik personelinin özlük işleriyle ilgili işlemleri yürütmek, personele ait şahsi dosyaları düzenlemek ve muhafaza etmek,

9 — Müşavirlik hizmetlerine ait teksirleri yaptırmak,

- 10 — Makama ve Müşavirliğe kişilerden intikal eden yazılı dilek ve müracaatlara, ilgili dairelerden bilgi alarak cevap hazırlamak,
 11 — Müşavirliğin demirbaş kayıtlarını tutmak, demirbaşların muhafazasını sağlamak,
 12 — Müşavirliğin demirbaş ve kırtasiye ihtiyacını sağlamak üzere gerekli işlemleri yapmak,
 13 — Müşavirlik müstahdemlerinin hizmetlerini ve çalışmalarını organize etmek ve izlemek,
 14 — Birlikmiş gazeteleri ve yayınları belirli zaman aralığıyla depoya göndermek ve yıl sonunda Basın ve Haber İşleri Bölümü ile işbirliği yaparak Levazım Müdürlüğüne teslimini sağlamak,
 15 — Müşavirlikte kullanılan araç ve malzemelerin onarım ve bakımını yaptırmak,
 16 — Müşavirliğin arşiv işlerini yürütmek,
 17 — Telefon, günlük gazete ve periyodik yayımlar ile diğer harcamalara ait sarf belgelerini düzenlemek ve bununla ilgili işlemleri yürütmek,
 18 — Özlük İşleri Genel Müdürlüğü, Savunma Sekreterliği, Seferberlik ve Askerlik Dairesi, Levazım, Muhasebe, İşletme ve Donatım Genel Müdürlüğü, Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü, Arşiv Müdürlüğü, Evrak ve Muamelât Müdürlükleri daireleri ve bu dairelere bağlı kurumlarla ilgili enformasyon ve rehberlik hizmetlerini yürütmek.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
 BAKANLIK MÜŞAVİRLİĞİ
 TEŞKİLAT ŞEMASI
 (1974)

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ

Sayı: 745/2

11.2.1974

10976

Konu: İzcilik h.

VALİLİKLERE

Sayın Cumhurbaşkanımızın Cumhuriyetin 50. yıldönümü törenleri vesilesiyle yakından izleyip ilgilendikleri ve her yönden düzenlenmesi ve geliştirilmesi direktifini verdikleri "İzcilik çalışmaları"nın Gençlik ve Spor Bakanlığı ile işbirliği halinde ele alınması, bu arada okullardaki eğitimsel çalışmalar arasında izcilığe de daha fazla yer verilmesi öngörülmektedir.

Lise ve ortaokullar yönetmeliğinin 83 - 88 inci maddeleri ile bu okullardaki eğitimsel etkinliklerin hangi kollarla yürütülüp sürdürüleceğine ilişkin örnekler verilmiş bulunmaktadır. Bu itibarla öğrencileri okulun eğitim amaçlarına uygun çalışmalara yönlendirmek ve yetiştirmekle görevli yönetici öğretmen ve eğitimcilerin, bu amaçların gerçekleşmesinde çok etkin bir alan olan izcilik ve uygulamalarına, eğitimsel kol çalışmalarında yer vermeleri, büy-

lece Talim ve Terbiye Kurulu'nun 7.3.1968 gün ve 63 sayılı kararına bağlı olarak 3.6.1968 gün ve 1504 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanmış bulunan "Türkiye İzicileri Yönetmeliği" uyarınca ortaokullarda "İzci Oymakları", lise ve dengi okullarda da "Ergin İzci Ocakları"nın kurulmasına önayak olmaları Bakanlığımızca uygun ve tavsiyeye değer görülmektedir.

Durumun il nüz içindeki okullara duyurulmasını ve uygulamanın izlenerek Bakanlığımıza bilgi verilmesini rica ederim.

Nusret KARCIOĞLU
 Millî Eğitim Bakanı a.
 Müsteşar

YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660.01108

4.2.1974

10977

Konu: "Üç Büyük Devrim" adlı eser h.

Ak Yayınlar Limited Şirketi (İstanbul Caddesi 219 — Beyoğlu - İstanbul) tarafından yayımlanan aşağıda adı ve fiyatı yazılı kitabın ilgililere tavsiyesi uygun görülmüştür.

Hüseyin Rahmi KILIÇ
 Millî Eğitim Bakanı a.
 Yayınlar ve Basılı Eğitim
 Malzemeleri Genel Müdürü

Kitabın adı

Fiyatı

Üç Büyük Devrim

15 Lira

YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 01250

7.2.1974

10978

Konu: "Psikoloji Özeti" adlı eser h.

Sami Gürtürk tarafından hazırlanan, aşağıda adı ve satış adresi belirtilen kitabın yardımcı ders kitabı olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür.

Hüseyin Rahmi KILIÇ
 Millî Eğitim Bakanı a.
 Yayınlar ve Basılı Eğitim
 Malzemeleri Genel Müdürü

Kitabın adı

Satış adresi

Psikoloji Özeti

Sami Gürtürk P. K. 380 —
Yenişehir - ANKARA

YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660.00759

25-1-1974

10979

Konu: "Makina Elemanları Cilt IV" adlı eser h.

Makina Yüksek Mühendisi Şefik Okday (P. K. 177 — Şişli - İstanbul) tarafından yayımlanan aşağıda adı ve fiyatı yazılı kitabın mesleki ve teknik öğretim okulları öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.

Veysi MUHARREMOĞLU
 Millî Eğitim Bakanı a.
 Müsteşar Yardımcısı

Kitabın adı

Fiyatı

Makina Elemanları Cilt IV

45 Lira

YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660.02034

1.3.1974

10980

Konu: "Öğretmen Yetiştirme Reformu" adlı eser h.

Mehmet Alptekin (Namık Kemal Mahallesi 3. Cadde N: 14/1 - Ankara) tarafından yayımlanan aşağıda adı ve fiyatı yazılı kitabın öğretmenlere ve öğretmen yetiştiren okullarımız öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.

Hüseyin Rahmi KILIÇ
 Millî Eğitim Bakanı a.
 Yayınlar ve Basılı Eğitim
 Malzemeleri Genel Müdürü

Kitabın adı

Fiyatı

Öğretmen Yetiştirme Reformu

12.50 Lira

İ L A N L A R :

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI BAKANLIK MÜŞAVİRLİĞİ

Basın ve Enformasyon Bürosundan Bildirilmiştir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI MUSTAFA ÜSTÜNDAĞ EK DERS ÜCRETLERİYLE İLGİLİ BİR AÇIKLAMA YAPTI

Bazı gazetelerde çıkan haber, yazı ve beyanlardan 1974 bütçesinde orta dereceli okullarda görev alan öğretmenlere ve dışardan ücretle ders okutan şahıslara ödenecek ders ücretleriyle ilgili hükümlerin yanlış anlaşıldığı ve öğretmenlerimiz arasında üzüntü yarattığı anlaşılmış ve aşağıdaki açıklamamızın yapılmasına lüzum görülmüştür.

Bakanlığımız, öğretmenlerimizin, devletimizin imkânları içinde, maddi ve manevi huzurunu sağlamayı ve onlara güvence içinde görev yapabilecekleri bir çalışma ortamı hazırlamayı ana görev saymaktadır.

1974 bütçesinde, öğretmenlerimize ödenecek ders ücreti miktarları bu anlayış içerisinde ele alınmış ve tesbit edilmiştir.

Bilindiği gibi 439 sayılı Kanun hükümlerine göre, 1973 mali yılı dahil, 10 yıl aşan bir süreden beri, orta dereceli okullarımızda ek ders görevi ücreti gündüzleri 10 TL. sı geceleri de 15 TL. sı olarak ödenmekte idi.

1974 mali yılı bütçesi kanunlaşınca kadar uygulanacak geçici geçici bütçede bu ücretler % 50 artırımla gündüzleri 15 TL. sı geceleri de 20 TL. na çıkarılmıştır. 1974 bütçesinde Hükümetimizin cari harcamalarda büyük ölçüde bir kısıntıya gitmesine rağmen, ders ücretlerinin artırılması sebebiyle bütçeye bu yıl getirilen yük 150 milyon lira olacaktır.

Ek ders görevi ücreti, orta dereceli okullarımızda ücretle ders okutan öğretmenlerimiz ve dışardan ücretle ders okutan avukat, doktor, mühendis veya diğer elemanlar için aynı miktarda ve eşit tutulmuştur. Basına intikal ettiği gibi, dışardan ücretle ders okutacak elemanlara ödenecek ders ücretlerinin öğretmenlerimize ödenecek ücretten daha fazla olması gibi durum mevcut değildir.

Yanlış yorum, "kurumların elemanlarının yetiştirilmesi ile ilgili mesleki okul, kurs ve hizmet-içi eğitimlerinde" ödenecek ders ücretleriyle orta dereceli okullarda ödenecek ders ücretlerinin birbirine karıştırılmasından doğmuştur. Halbuki bunların orta dereceli okullarda ödenecek ek ders ücreti ile bir ilişkisi yoktur.

MİLLÎ EĞİTİMİMİZİN DEĞERLİ MENSUPLARINA

8 ay süre ile birlikte çalıştığım siz değerli Millî Eğitim mensubu arkadaşlarımızın destek ve yardımlarıyla yürüttüğüm görevimden bugün ayrılıyorum.

Eğitim ve öğretimdeki değerlerinin çok büyük olduğuna inandığım öğretmenlerin, toplum içindeki yerinin daha da sağlamlaştırılması, çalışmalarının hedeflerinden biri olmuştur.

Atatürk ilkeleri ve Türk Milliyetçiliği doğrultusunda huzur ve güven içinde görev yapan öğretmenlerimizin, bundan sonra da yanında ve içinde olacağıma inanmanızı istiyorum.

Görevimi değerli bir arkadaşımıza devrederken, mutlu ve başarılı olmaları dileğiyle öğretmen ve yönetici bütün mensuplarınıza saygılarımı sunarım.

Orhan DENCİZ
 Millî Eğitim Bakanı

GAZİANTEP ATATÜRK LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Okulumuzda ek ders okutan Fransızca öğretmeni Hasan Kaya Öztaş'ın ders ücretinin kendisine ödenebilmesi için adı geçen öğretmenin yeni adresiyle birlikte Okulumza müracaat etmesi gerektiği duyurulur.

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

İstanbul'da Bakırköy, Küçükçekmece, Kanarya Şah'nin Caddesi No: 17 de Hayrûnisa Şensoy kuruculuğunda 2.8.1969 tarih ve 10316 sayılı yazımızla öğretime başlama izni verilen Özel Şensoy Bıçkı - Dikmiş Yurdu Şubesi 625 Sayılı Kanununun 15. maddesi gereğince kapatılmıştır.

Aynı Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

ADILCEVAZ İLKÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Aşağıda ismi yazılı öğretmen 9 aylık maaş farkını alabilmesi için acele mutemet dilekçesiyle Müdürlüğümüze müracaat etmesi gerekmektedir, duyurulur.

Öğretmenin, Adı, Soyadı

Çalıştığı eski görev yeri

Ruhi Turgaç

Akçira Köyü Okulu

T. C.

BAŞBAKANLIK

Basın - Yayın Genel Müdürlüğü
 Koordinasyon ve Araştırma Dairesi
 Kütüphane ve Dokümantasyon Şubesi

Genel Müdürlüğümüz Kütüphane ve Dokümantasyon Şubesi "Hisar Parkı Caddesi, Ulus - Ankara" adresinden çıkarak başka bir yere taşınmış bulunmaktadır. Bu bakımdan, 2527 sayılı Basma Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu ile 265 sayılı kanunun ilgili maddeleri uyarınca göndermekle yükümlü olduğunuz yayınları, adı geçen şubenin aşağıda gösterilmiş bulunan yeni adresine yollamanız gerekmektedir.

Bilginizi saygılarımla rica ederim.

Semih Akbil
 Genel Müdür V.

Adres:

Basın - Yayın Genel Müdürlüğü
 Koord. ve Araştırma Dairesi
 Kütüphane ve Dokümantasyon Şubesi
 Halk Sokak No. 7 — Sıhhiye - ANKARA

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINDAN

Bakanlığımızca 1973 mali yılı için 700 nüshasına abone olunan İstanbul'da Muzaffer Tetik tarafından yayımlanan "Pınar" adlı derginin, 21 Ocak 1974 tarih ve 544 sayılı Bakanlık Onayı ile abonesinin kaldırıldığı ilgililere duyurulur.

KULA İLKÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Aşağıda isimleri yazılı öğretmenler 9 aylık maaş farklarını alabilmeleri için ikiye adet beyanname ile birlikte mutemet dilekçelerini Kula İlköğretim Müdürlüğüne vermeleri gerekmektedir.

Duyurulur.

Adı ve soyadı	Eski görev yeri
1 — Banu Kolcu	Ayazören Kö. Ok. Öğ.
2 — Tülin Işıkmın	Ayazören Kö. Ok. Öğ.
3 — Sacide Gürses	Emre Ok. Öğ.

İZMİR VALİLİĞİNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Dershaneye Valiliğimizce öğretime başlama izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18 inci maddesi gereğince duyurulur.

Dershanenin adı: Özel Mayataş Dershanesi
Dershanenin adresi: Çankaya - Fevzipaşa Bulvarı No. 136/3 İzmir
Dershanenin kurucusu ve adresi: Ali Abbas Demirhan
Mabeyinci Yokuşu Tarhan Apt. 14/12 Nişancı-Beyazıt-İstanbul

İSTANBUL VALİLİĞİNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Dershaneye Valiliğimizce kurum açma izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Dershanenin adı: Özel Yeni Fatih Dershanesi
Dershanenin adresi: Fatih Muhtesip İskender Mah. Kırtay Sokak No: 11
Dershanenin kurucusu ve adresi: Beyhan Yaraman, Sofular Mah. Açıklar Sokak No: 31 Kat: 1

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

GİRESUN VALİLİĞİNDEN

Durumu aşağıda açıklanan özel dershaneye Valiliğimizce kurum açma izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Dershanenin adı: Başarı
Dershanenin adresi: Cemal Gürsel Cad. Yeni Sinema Karşısı — BULANCAK

Dershanenin kurucusu ve adresi: Türkay Atilla Kıcıklı Millet Cad. No: bilâ — BULANCAK

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna Bakanlığımızca öğretime başlama izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı: Özel Osmanbey Ana Okulu
Kurumun adresi: Bomonti Havuzlubahçe Sok. No: 31 — İstanbul
Kurumun kurucusu: Tsvetarka Nikolof

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna Bakanlığımızca kurum açma izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı: Özel Ezel Yümsel Konfeksiyon Kursu
Kurumun adresi: Muratpaşa Mahallesi Seyhan Sokak No: 22-A-C
Kurumun kurucusu: Zehra Ezel Yümsel

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna Bakanlığımızca kurum açma izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı: Özel Gökhan Ana Okulu
Kurumun adresi: Nato Cad. Nato Sokak No: 4 — Antakya - Hatay
Kurumun kurucusu: Gade Rüstemoğlu

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİTODOKURUŞTUR ABONE TUTARIMALZEMELERİNİN ÖZEL GİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MABUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 37

18 MART 1974

SAYI: 1783

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar s.: 118

Karar t.: 1-3-1974

Konu: Eğitim Enstitüsü Yönetmeliği'nin 2. ve 48. maddesinde yapılan değişiklik hk.

Eğitim Enstitülerinde Akşam (Gece) öğretimi ve yaz sömestri uygulamasına geçilmesinin, Bakanlık Makamının örneği ilişik 15 Şubat 1974 tarihli ve 03836 sayılı mucibiyle kabul edilmesi üzerine Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'nün, 20 Şubat 1974 tarih ve 04193 sayılı yazısıyla, Eğitim Enstitüsü Yönetmeliği'nin 2. ve 48. maddelerinde değişiklik yapılması ile ilgili teklifi incelendi değişikliğin, bağlı örneğe göre yapılması Kurulumuzca uygun görülerek durumun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştırıldı.

Uygundur,
1/3/1974

Nusret KARCIOĞLU
Millî Eğitim Bakanı a.
Müsteşar

EĞİTİM ENSTİTÜSÜ YÖNETMELİĞİ'NİN 2. VE 48. MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Madde 1 — Eğitim Enstitüsü Yönetmeliği'nin 2. ve 48. maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 2 — Eğitim Enstitüsü ihtiyacına göre aşağıdaki bölümlere ayrılır.

- Türkçe,
- Sosyal Bilgiler (Tarih - Coğrafya - Yurttaşlık B.),
- Matematik,
- Fen ve Tabiat bilgileri,
- Eğitim,
- Resim - İş,
- Beden, Eğitim,
- Müzik,
- Fransızca,
- İngilizce,
- Almanca, İ) Tarım.

Bu bölümlerin öğretim süreleri üç yıldır.

Tesis ve öğretim personeli elverişli bulunan Eğitim Enstitülerinde Akşam (Gece) öğretimi de yapılır. Akşam (Gece) öğretiminde ve yönetmeliğin 48. maddesi uyarınca düzenlenen yaz sömestresinde bu yönetmelik hükümleri uygulanır.

Madde 48 — Eğitim Enstitülerinde derslere 1 Ekim günü (tatil rastlarsa, müteakip ilk iş gününde) başlanır. Öğretim yılı iki sömestreye ayrılır. Şubat'ın ilk gününden itibaren üç haftalık bir dinlenme tatili yapılır.

Dersler, Haziran ayının ilk Cumartesi günü öğleyin kesilir. Eğitim Enstitülerinde ihtiyaç duyulduğu takdirde yaz sömestrelere düzenlenebilir.

Madde 2 — Bu yönetmelik 1-3-1974 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu Yönetmeliği Millî Eğitim Bakanı yürütür.

YÖNETMELİK:

TİCARET VE TURİZM YÜKSEK ÖĞRETİM OKULU YÖNETMELİĞİ'NİN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BU YÖNETMELİĞE BİR GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Madde 1 — 14 Ocak 1970 tarih ve 13399 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliği'nin 41, 45, 47 ve 48 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 41 — a) Bir yarı yıl devam eden derslerden başarı o yarı yıl sonunda, iki yarı yıl devam eden derslerden ise, yıl sonunda tesbit olunur.

Öğretim üyesinin gerekli gördükçe yapacağı sözlü ve yazılı yoklamalarla vereceği ödevler, ara imtihanları notu içinde değerlendirilir.

Yarı yıl yoklamalarında, öğrenci, sadece o yarı yılda okutulan ders konularından sorumlu tutulur.

b) Tam not 100 (yüz)'dür. Öğrencinin bir dersten başarılı sayılması için; bir yarı yıl okutulan derslerde, yarı yıl imtihan notunun en az (60) ve ara imtihanı ile yarı yıl imtihanı notunun aritmetik ortalamasının da en az (60) olması.

İki yarı yıl okutulan derslerde ikinci yarı yıl imtihanında (60) almak şartıyla, dört notun aritmetik ortalamasının (60) olması gerekir.

c) İkinci yarı yıl imtihanları sonunda öğrenciler, başaramadıkları ders veya derslerden bütünlemeye kalırlar (Sınıf geçmede veya bütünlemeye kalmada bir yarı yıl veya iki yarı yıl okutulan bütün dersler, fark gözetilmeksizin bağımsız birer ders olarak mütalâa olunur.)

ç) Yalnız I. yarı yılda okutulan derslerden başarısız olan öğrenciler Haziran ayında; iki yarı yıl okutulan veya yalnız ikinci yarı yılda okutulan derslerden başarısız olan öğrenciler Eylül ayında bütün öğretim programlarından sorumlu olarak bütünleme imtihanlarına girerler. Bütünleme imtihanında bütünlemeye kaldığı bütün derslerden başarı kazanan öğrenci sınıf geçer. Birden fazla dersten başarı sağlayamayan öğrenci, müteakip öğretim yılında okula devam edemez ve başarısız olduğu derslerden beklediği yılın Haziran ve Eylül aylarında bütünlemeye katılır.